

Raadsvergadering d.d. : 24 februari 2022

Afdeling : Beleid en Ontwikkeling

Portefeuillehouder : Wethouder S.C.A. Luijten

Onderwerp : Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie
Brabantse Kempen 2022-2026

Betreffend onderdeel : Taakveld 3 "Economie"
programmabegroting

Samenvatting

De Brabantse Kempen vormt een prachtige toeristische regio die veel bezoekers trekt. Daardoor is de Vrijtijdseconomie uitgegroeid tot een sector, waarin veel mensen werkzaam zijn. Tegelijkertijd zorgt de sector ook voor aanbod waar onze inwoners gebruik van kunnen maken, waardoor onze regio interessant is om te wonen en te recreëren.

In maart 2017 is de gezamenlijke Visie Vrijtijdseconomie 'Samen op pad in de Brabantse Kempen' door de gemeenteraden van de vijf Kempengemeenten vastgesteld voor de periode 2017-2026. Om de visie daadwerkelijk concreet te maken, is er een Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie opgesteld om het aanbod te vergroten c.q. te verbeteren zodat we onze regio nog aantrekkelijker kunnen maken. Van 2017-2021 hebben de vijf Kempengemeenten, samen met ondernemers en partijen zoals de lokale Visit-organisaties, aan dit Uitvoeringsprogramma gewerkt. Om hier een vervolg aan te geven is nu een tweede Uitvoeringsprogramma opgesteld. Het nieuwe Uitvoeringsprogramma borduurt met concrete projecten voort op de in de Kempenvisie VTE vastgelegde strategie en op de resultaten en activiteiten van het eerste Uitvoeringsprogramma.

Voorstel

1. Het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2022-2026 vast te stellen.

Beoogd effect

Het instemmen met UVP2 en het beschikbaar stellen van het gevraagde budget zorgt ervoor dat er verder gewerkt kan worden om de doelen uit de vastgestelde Kempenvisie VTE te behalen.

Argumenten

1.1 Het economisch belang van de Vrijtijdseconomie voor de Kempengemeenten is groot

De vijf Kempengemeenten hebben jaarlijks samen ongeveer 2,5 miljoen overnachtingen. Daarmee levert de vrijetijdssector een belangrijke bijdrage aan de economie. De sector zorgt voor werkgelegenheid, stimuleert ondernemerschap en draagt toeristenbelasting af aan de gemeenten.

1.2 De Vrijtijdseconomie speelt een cruciale rol in het kader van 'Brede Welvaart' en leefbaarheid

'Brede Welvaart' is een internationale maatstaf die is ontwikkeld om welvaart te meten voorbij de economische groei alleen. Brede Welvaart gaat ook over maatschappelijke aspecten zoals gezondheid, een gevoel van veiligheid, toegankelijkheid van voorzieningen en kwaliteit van de leefomgeving. De vrijetijdssector draagt hier in grote mate aan bij doordat het inzet op behoud van en investeren in voorzieningen, waardoor de leefbaarheid voor de eigen inwoners vergroot wordt. Toerisme en recreatie worden ingezet als middel om bij te dragen aan andere (maatschappelijke) opgaven. Daarbij geldt uiteraard dat de ontwikkeling van toerisme in balans moet zijn met economie, ecologie, leefomgeving en samenleving. Dit alles maakt de Brabantse Kempen aantrekkelijker om te gaan wonen, werken en recreëren. Zo ontstaat een vliegwieltje dat voortdurend wordt aangedreven.

1.3 Overkoepelende samenwerking tussen lokale organisaties zorgt ervoor dat de regio als geheel beter onder de aandacht wordt gebracht

In UVP2 wordt ingezet op verdergaande versterking én op onderlinge samenwerking. Doel hiervan is dat de lokale organisaties ervoor zorgen dat de regio als geheel beter onder de aandacht wordt gebracht van (potentiële) bezoekers. De professionele Visit-organisaties en de gemeenten hebben een duidelijke taakverdeling gemaakt, waardoor zij efficiënt te werk kunnen gaan en elkaar kunnen versterken. Ook is het de bedoeling dat ondernemers nadrukkelijker in de uitvoering betrokken worden.

1.4 Gezamenlijke projecten stimuleren organische groei van het aantal bezoekers en bestedingen

Op basis van de ervaringen uit UVP1 en gesprekken met stakeholders (zoals de Visit-organisaties, lokale ondernemers, etc.), is een aantal nieuwe projecten geformuleerd. De projecten zijn in te delen per thema: Verbinden, Verleiden, Verrassen en Verdiepen.

UVP2 gaat uit van realistische en concrete projecten die de vrijetijdssector versterken en de groei van het aantal bezoekers, de bestedingen en de beoordelingsscores stimuleren. Het gaat om kwalitatieve projecten die zowel organisatorisch als financieel haalbaar zijn waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande krachten in het werkveld en die passen bij de schaalgrootte van de Kempenregio.

1.5 UVP2 steunt de sector om zich te herstellen na de coronacrisis

De coronacrisis heeft een enorme impact (gehad) op de vrijetijdseconomie. Zo zijn de bestedingen fors gedaald en is veel personeel van baan veranderd, waardoor er op dit moment grote personeelstekorten zijn. Daarnaast heeft de coronacrisis ervoor gezorgd dat we er steeds meer op uit trekken om te wandelen en te fietsen. Het ' dicht bij huis ' en de kwaliteit van de eigen leefomgeving is belangrijker geworden.

UVP2 is om die reden ook nadrukkelijk bedoeld om samen te werken met de sector waarbij middels een sterk recreatief aanbod geprobeerd wordt om terug te komen op het niveau van vóór corona.

1.6 Gezamenlijk investeren is belangrijk

De Kempengemeenten hebben veel te bieden voor toeristen en recreanten. De meeste bezoekers van het gebied komen af op de sterke verblijfs- of dagrecreatieve bedrijven of op producten zoals het Snoeperke of Zwarte Kaat. Daarbij is het voor de bezoeker niet zichtbaar (en belangrijk) waar de grenzen tussen de gemeenten liggen. Door krachten te bundelen kunnen we elkaar sterker maken, van elkaar leren en ondernemers bij elkaar brengen. Het is echter niet de bedoeling om De Kempen als merk te promoten. Daarvoor zijn we, als afzonderlijke gemeenten én als gebied, niet onderscheidend genoeg.

1.7 De financiële bijdrage per gemeente is gebaseerd op een duidelijke verdeelsleutel op basis van inwoneraantal.

Voor UVP1 was een gezamenlijk budget binnen de gemeenten gereserveerd. Dit budget was geraamd op basis van een gelijke inbreng, inwoneraantal en inkomsten toeristenbelasting. Deze wijze van financiering en betaling bleek moeilijk uitvoerbaar en vormde regelmatig een discussiepunt. Voor UVP2 is daarom besloten om een verdeelsleutel naar rato van de inwonersaantallen (d.d. op 01-01-2021) aan te houden. Dit is een pragmatische invulling die recht doet aan de grootte van de gemeenten en die praktisch meetbaar is.

In de begroting 2022 is er reeds budget opgenomen voor UVP2. Op dat moment was het UVP2 nog niet vastgesteld en was het daardoor niet mogelijk om al het juiste bedrag op te nemen.

Kanttekeningen

1.1 Mogelijk kunnen ondernemers geen (financiële) bijdrage leveren omdat zij hard geraakt zijn door de coronacrisis

De coronacrisis heeft vele gevolgen voor de ondernemers, voor de een meer dan voor de ander. Dit kan als gevolg hebben dat ondernemers niet bereid zijn om (financieel) mee te werken aan projecten. In UVP2 is echter een lijn gekozen waarbij we de ondernemers betrekken bij projecten die voor hen direct meerwaarde hebben. Daarnaast wordt er intensief samengewerkt met de Visit-organisaties. Zij ondersteunen de gemeenten, maar vooral de ondernemers, in de uitvoering. Op deze manier proberen we ondernemers te betrekken zonder direct een grote aanslag te doen op hun tijd en middelen.

1.2. Mogelijk nemen niet alle gemeenten deel aan UVP2

UVP2 is een vervolg op UVP1 en vormt daarmee een uitwerking van de Kempische Visie VTE. De projecten zijn afgestemd met de portefeuillehouders VTE en organisaties zoals EHV247, VisitBrabant en lokale partijen. De projecten zijn een logisch vervolg op UVP1. Op het moment dat één of meer gemeenteraden besluiten niet in te stemmen met UVP2, heeft dit gevolgen voor de andere gemeenten.

Oirschot neemt, net als bij het UVP1, op projectbasis deel en zorgt dus per project voor financiering.

1.3 Mogelijk maken andere gemeenten geen of minder budget vrij

Als andere gemeenten geen budget vrijmaken, of een lager bedrag, dan heeft dit invloed op de uitvoering van de projecten. Deze gemeente zal niet deel kunnen nemen, of slechts beperkt, waardoor de vastgestelde doelen niet, of ten dele, behaald kunnen worden.

Financiën

UVP2 wordt financieel ondersteund door de vijf Kempengemeenten. De kosten van de projecten zijn gebaseerd op de ervaringen vanuit UVP1. Om te komen tot een zo eerlijk mogelijke verdeling van de kosten van het uitvoeringsprogramma is gekozen voor een bijdrage en verdeelsleutel op basis van inwoneraantal (per 01-01-2021). De bijdrage voor de gemeente Bergeijk bedraagt circa € 42.000 voor de jaren 2022 en 2023. Voor de jaren 2024 en 2025 bedragen de kosten circa € 48.000. De toename van € 6.000 komt door de onderhoudskosten voor de website "Visit Bergeijk" vanaf 2024.

In de begroting 2022 is € 47.000 opgenomen voor de jaarschijven 2022 en 2023. Voor de jaarschijven 2024 en 2025 is € 53.000 opgenomen. Het benodigde budget voor de jaren 2022 t/m 2025 bedraagt circa € 5.000 lager en zal middels de 1e burap 2022 naar beneden worden bijgesteld.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

Na vaststelling van het UVP2 en beschikbaar stellen van het budget wordt dit gecommuniceerd met de Visit-organisaties en starten we met de uitvoering van de projecten. Daarnaast wordt Kempenbreed via persberichten het nieuws gecommuniceerd zodat ondernemers op de hoogte zijn.

Uitvoering

In februari liggen de stukken voor aan de raden van de betrokken Kempengemeenten. Na vaststelling en beschikbaar stellen van het budget gaan we de projecten in uitvoering brengen.

Bijlagen

1. Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie Brabantse Kempen 2022-2026
2. Gezamenlijke visie VTE Brabantse Kempen 2016

Advies Raadscommissie

De commissie MZ heeft in haar vergadering d.d. 01 februari 2022 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 24 februari 2022 als bespreekstuk.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos
Secretaris

A. Callewaert – de Groot
Burgemeester